



# Κύπρος και Ομοσπονδία



# Όραμά μας, ο τερματισμός της κατοχής και η επανένωση της πατρίδας μας

*Ο Πρόεδρος Χριστόφιας έλαβε λαϊκή εντολή να διαπραγματευτεί για λύση διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας. Στο τραπέζι των συνομιλιών, με καλή θέληση και πολιτική βούληση, καταθέτει θέσεις αρχών, συμβατές με το διεθνές και ευρωπαϊκό δίκαιο καθώς και με το συμφωνημένο πλαίσιο λύσης.*

*Αμετάθετος στόχος, παρά τις δυσκολίες που συναντούμε στις διαπραγματεύσεις, παραμένει η ειρηνική επανένωση τόπου και λαού, στα πλαίσια μιας διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας.*

*Με τη λύση επιδιώκουμε να τερματίσουμε την τουρκική κατοχή και τον εποικισμό, να αποκαταστήσουμε την ενότητα του εδάφους, του λαού, των θεσμών και της οικονομίας, καθώς και τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες ολόκληρου του λαού – Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Μαρωνιτών, Αρμενίων και Λατίνων.*

*Μια τέτοια λύση θα απαλλάξει ολόκληρο τον κυπριακό λαό και ιδιαίτερα τις νέες γενιές και των δύο κοινοτήτων, από το άγχος, την αβεβαιότητα και τους κινδύνους που ελλοχεύουν από τη συνέχιση της κατοχής και της ντε φάκτο διαίρεσης.*



## ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

### Η ΒΑΣΗ ΓΙΑ ΛΥΣΗ ΑΠΟ ΤΟ 1977

Επειδή η διζωνική, δικοινοτική ομοσπονδία αποτελεί το στόχο της επιδιωκόμενης λύσης εδώ και τόσα χρόνια είναι χρήσιμο να γίνονται ουσιαστικές προσπάθειες για ενημέρωση του λαού πάνω στο **τι ακριβώς σημαίνει ομοσπονδία**. Η παρούσα έκδοση στόχο έχει να δώσει μερικές πολύ χρήσιμες πληροφορίες γύρω από την ομοσπονδία και τους ιδιαίτερους όρους που τη συνοδεύουν στην περίπτωση της Κύπρου, όπως είναι η διζωνικότητα, ο δικοινοτισμός, η πολιτική ισότητα και να απαντήσει σε μερικά πολύ βασικά ερωτήματα.

## ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ; ΣΕ ΤΙ ΔΙΑΦΕΡΕΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΝΙΑΙΟ ΚΡΑΤΟΣ;

Τα κράτη, αν εξεταστούν από τη σκοπιά της μορφής της πολιτειακής τους δομής, χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: στα ενιαία και στα ομοσπονδιακά.

### Ενιαίο κράτος

Το ενιαίο κράτος είναι ένα απλό, κυρίαρχο κράτος, που χωρίζεται σε επαρχίες αποκλειστικά για διοικητικούς σκοπούς.

Οι επαρχίες αυτές υπάγονται απευθείας στα νομοθετικά, εκτελεστικά και δικαστικά όργανα του κράτους. Εδώ θα πρέπει να διαχωρίσουμε τις έννοιες ενιαίο και ενωμένο. Ενιαίο σημαίνει μια ενότητα, ένα όλον. Ενωμένο είναι όταν συνδέω δύο ή περισσότερα διαφορετικά μέρη ώστε να αποτελέσουν ένα όλον. Δεν νοείται κράτος χωρίς να είναι ενωμένο. Και στη δική μας περίπτωση αγωνιζόμαστε με σθένος για την επανένωση της Κύπρου μας.

### Ομοσπονδιακό κράτος

Το ομοσπονδιακό κράτος είναι σύνθετο κράτος, που αποτελείται από δύο τουλάχιστον περιφέρειες, η καθεμιά από τις οποίες έχει τα δικά της όργανα εξουσίας (νομοθετικά, εκτελεστικά, δικαστικά) που δρουν μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων που τους παραχωρεί το κεντρικό σύνταγμα.

Πολύς λόγος γίνεται για τη **συνομοσπονδία**. Αυτή δεν αποτελεί σύστημα εσωτερικής πολιτειακής δομής, αλλά ένωση δύο ή περισσότερων ξεχωριστών κρατών για σκοπούς κοινής δράσης σε ορισμένα αυστηρά καθορισμένα θέματα (άμυνα, εμπόριο, εξωτερικές σχέσεις κ.ά.). Στην περίπτωση της Κύπρου δεν τίθεται θέμα συνομοσπονδίας. Θα πρόκειται για μετεξέλιξη ενός ενιαίου κράτους σε ομοσπονδιακό.

### ● Ποια η διαφορά της Συνομοσπονδίας από την Ομοσπονδία;

Η βασική διαφορά της συνομοσπονδίας από την ομοσπονδία έγκειται στο ότι η πρώτη δεν αποτελεί κράτος από μόνη της αλλά κράτη είναι τα συστατικά της μέρη. Ενώ στην ομοσπονδία συμβαίνει το αντίθετο. Κράτος αποτελεί μόνο η ίδια και όχι τα συστατικά της μέρη.

Η μορφή της πολιτειακής δομής ενός κράτους καθορίζεται από μια σειρά οικονομικών, γεωγραφικών, ιστορικών ή ακόμη και πολιτικών παραγόντων, από την εθνοτική τους σύσταση, τις σχέσεις των διαφόρων κοινοτήτων, ομάδων κ.ά.

### ● Η Ομοσπονδία στον κόσμο

Υπάρχουν, σήμερα, γύρω στα 24 ομοσπονδιακά κράτη σε όλες τις ηπείρους, που καταλαμβάνουν σχεδόν τη μισή έκταση του πλανήτη και σ' αυτά ζει περίπου το 40% του πληθυσμού της γης. Ανάμεσα τους είναι η Ρωσική Ομοσπονδία, οι ΗΠΑ, ο Καναδάς, η Ινδία, η Βραζιλία, η Αργεντινή, η Αυστραλία, η Γερμανία κ.ά.

Δεν υπάρχει καμιά συνταγή, κανένα έτοιμο πρότυπο ομοσπονδίας που να εφαρμόζεται ομοιόμορφα σε όλα αυτά τα κράτη τα οποία έχουν επιλέξει αυτή την πολιτειακή δομή.

Η πραγματικότητα είναι ότι δεν υπάρχουν έστω δύο ομοσπονδιακά κράτη που να μοιάζουν απόλυτα μεταξύ τους. Το καθένα έχει τις δικές του ιδιαιτερότητες και ιδιομορφίες, που καθορίζονται κύρια από τους λόγους για τους οποίους επιλέγηκε αυτό το σύστημα πολιτειακής δομής. Υπάρχουν, όμως, και κοινά γνωρίσματα που δίνουν περιεχόμενο στον ίδιο τον όρο «ομοσπονδία».



## ● Βασικά χαρακτηριστικά της Ομοσπονδίας

*Τα γνωρίσματα της ομοσπονδίας σε βασικές γραμμές είναι:*

1. Ύπαρξη δύο τουλάχιστον περιφερειών – συστατικών μερών της ομοσπονδίας με δικά τους νομοθετικά, εκτελεστικά και δικαστικά όργανα, καθώς και σύνταγμα, σε αρκετές περιπτώσεις, πάντα όμως με ιεραρχική υπεροχή του ομοσπονδιακού συντάγματος.
2. Διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων μεταξύ της ομοσπονδίας και των περιφερειών.
3. Κυρίαρχη είναι μόνο η κεντρική εξουσία και μόνο αυτή έχει διεθνή προσωπικότητα, δηλαδή την ικανότητα σύναψης διεθνών συνθηκών και συμμετοχής σε διεθνείς οργανισμούς διακρατικού χαρακτήρα. Υπάρχει ενότητα εδάφους, λαού και οικονομίας.
4. Υπάρχουν κατά κανόνα δύο Βουλές, η Άνω Βουλή (Γερουσία), όπου συνήθως η εκπροσώπηση των περιφερειών είναι ίση (π.χ. ΗΠΑ, Ελβετία, Βραζιλία) και η Κάτω Βουλή, όπου η εκπροσώπηση γίνεται κατ' αναλογία πληθυσμού.
5. Υπάρχει σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες.

## ● Τρόποι δημιουργίας της Ομοσπονδίας

Παραδοσιακά υπάρχουν δύο τρόποι δημιουργίας ομοσπονδιακών κρατών. Ο ένας τρόπος που εφαρμόστηκε, κυρίως, σε περασμένους αιώνες, είναι με τη συνένωση διαφόρων ανεξάρτητων κρατών κάτω από μια ομοσπονδιακή στέγη (ΗΠΑ, Γερμανία, Ελβετία κ.ά.). Ο δεύτερος, που χρησιμοποιείται και στις μέρες μας, είναι μέσα από τη μετατροπή ενιαίων κρατών σε ομοσπονδιακά (Βέλγιο, Βραζιλία, Μεξικό κ.ά.).

Στην περίπτωση της Κύπρου, η οποία είναι διεθνώς αναγνωρισμένη και είναι κράτος-μέλος του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών, όπως και σε όλες τις σύγχρονες ομοσπονδίες, θα υπάρξει **μετεξέλιξη** του ενιαίου κράτους της Κυπριακής Δημοκρατίας, σε ομοσπονδιακό και όχι δημιουργία ενός νέου κράτους.

## ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟΣ

Η ομοσπονδία έγινε αποδεκτή μέσα από τη Συμφωνία Υψηλού Επιπέδου Μακαρίου – Ντενκτάς (1977) και επαναβεβαιώθηκε μέσα από τη Συμφωνία Κυπριανού – Ντενκτάς (1979). Έκτοτε, όλοι οι Πρόεδροι της Κυπριακής Δημοκρατίας επαναβεβαίωσαν τη δέσμευσή τους σ' αυτές τις Συμφωνίες, καθώς και τη δέσμευσή τους στη διζωνική, δικοινοτική ομοσπονδία και πάνω σ' αυτή βασίστηκαν οι μέχρι σήμερα διαπραγματεύσεις.

### ● **Γιατί δεχθήκαμε ομοσπονδία το 1977 ενώ προηγουμένως την απορρίπταμε;**

Υπό ομαλές συνθήκες, η ομοσπονδία δεν ήταν το ιδανικό σύστημα για την Κύπρο. Αν όλα κυλούσαν ομαλά, αν είχαμε την πολυτέλεια να διαλέξουμε το ιδανικό και όχι το αποδεκτό και εφικτό, θα προτιμούσαμε το ενιαίο κράτος. Αυτό θα ήταν το φυσιολογικό για μια μικρή χώρα όπως είναι η Κύπρος που δεν παρουσιάζει πρόβλημα διοίκησης μεγάλων και αχανών εκτάσεων. Εξάλλου, ιστορικά, ο πληθυσμός, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι, δεν ζούσε χωριστά δηλαδή αλλού οι Ελληνοκύπριοι και αλλού οι Τουρκοκύπριοι. Ήταν ανάμεικτος και διάσπαρτος σε ολόκληρη την Κύπρο. Οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι ζούσαν μαζί αρμονικά.

Μεσολάβησαν, δυστυχώς, τα τραγικά γεγονότα του 1974, το πραξικόπημα και η τουρκική εισβολή και οι εξίσου τραγικές επιπτώσεις τους που συνεχίζονται μέχρι σήμερα. Μεσολάβησε ο ντε φάκτο διαχωρισμός και η βίαιη μετακίνηση πληθυσμών, ως αποτέλεσμα της παράνομης τουρκικής στρατιωτικής εισβολής. Έχουμε κατοχή και ο συνεχιζόμενος εποικισμός αλλάζει δραματικά τον δημογραφικό χαρακτήρα της χώρας. Η παράνομη κατοχή εδαφών και περιουσιών συνεχίζεται. Όλα αυτά συντέιναν στην αποδοχή του ιστορικού συμβιβασμού της ομοσπονδίας ως τον μόνον προσφερόμενο τρόπο επανένωσης της Κύπρου.



Η ομοσπονδία συνδυάζει δυο βασικά στοιχεία: από τη μια δίνει μεγάλο βαθμό αυτοκυβέρνησης και αυτονομίας στην κάθε κοινότητα και από την άλλη διατηρεί το κράτος ενωμένο, με μία και μόνη κυριαρχία, μία διεθνή προσωπικότητα και μία ιθαγένεια.

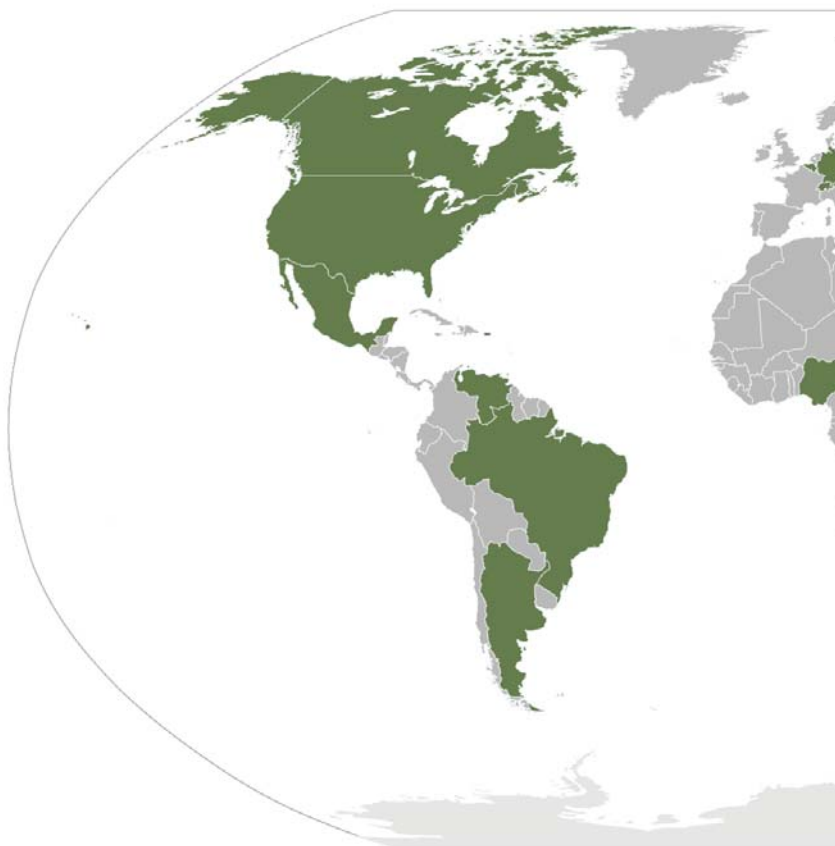
Πολιτικοί λόγοι που σχετίζονται με την απαλλαγή από την τουρκική κατοχή και με την εξομάλυνση των σχέσεων των δύο κοινοτήτων, μάς οδηγούν στην ομοσπονδία. Ως ελληνοκυπριακή κοινότητα αποδεχθήκαμε την ομοσπονδία για να αποφύγουμε τη διχοτόμηση, να απαλλαγούμε από την κατοχή και για να επανενώσουμε τη χώρα και το λαό μας. Κι αυτό επιδρά στις όποιες επιλογές μας.

### ● Ποια είναι η διεθνής πρακτική;

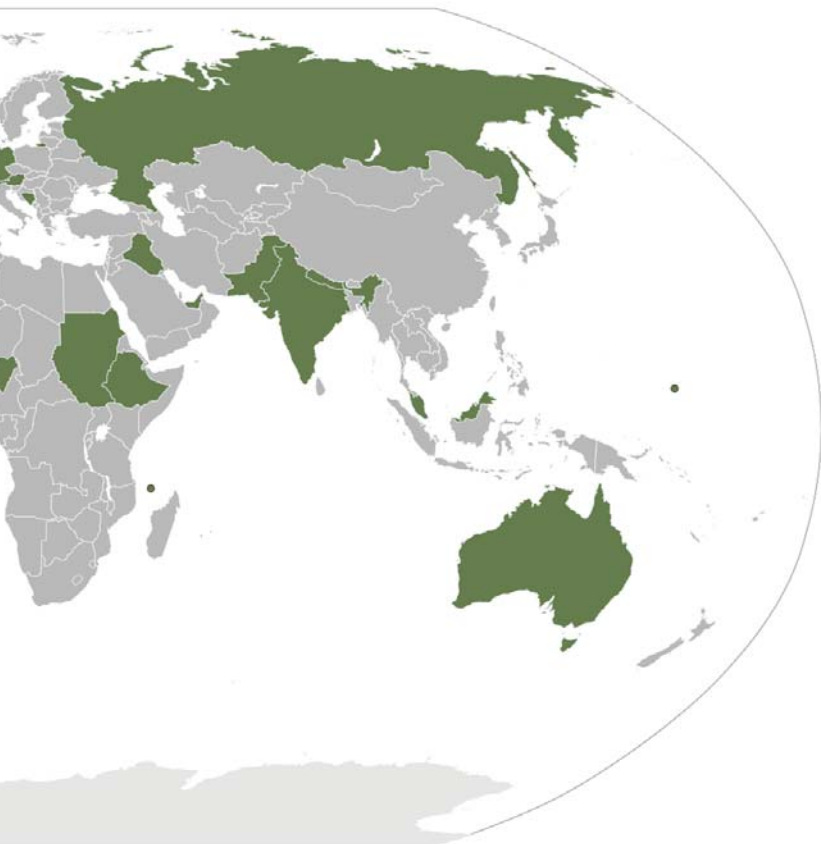
Ασφαλώς, θα πρέπει να μελετήσουμε προσεκτικά τη διεθνή πρακτική για να επιλέξουμε όλα εκείνα τα στοιχεία, θεσμούς και λύσεις που ταιριάζουν στη δική μας περίπτωση. Μιλάμε για την υιοθέτηση των κοινών εκείνων χαρακτηριστικών γνωρισμάτων της ομοσπονδίας, τα οποία θα διασφαλίζουν την ενότητα χώρου, λαού, θεσμών και οικονομίας, αλλά και για τη μελέτη της εμπειρίας χωριστών ομοσπονδιακών κρατών.

Σίγουρα, η ομοσπονδία στην Κύπρο, με την ξεχωριστή ιστορία και τις ιδιομορφίες της χώρας μας, θα έχει και τα δικά της ξεχωριστά χαρακτηριστικά, όπως ξεχωριστά χαρακτηριστικά έχουν όλες, ανεξάρτητα, οι ομοσπονδίες. Σε κάθε περίπτωση, όμως, η κυπριακή ομοσπονδία, όπως γίνεται και με τις άλλες ομοσπονδίες, πρέπει να έχει μία και μόνη **κυριαρχία**, μία και μόνη **διεθνή προσωπικότητα**, μία και μόνη **ιθαγένεια**. Αυτά τα στοιχεία διασφαλίζουν το κράτος μας στο διεθνές δίκαιο.

## ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΑ ΚΡΑΤΗ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ



■ Ομοσπονδιακά κράτη



## ΔΙΖΩΝΙΚΗ, ΔΙΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

### • Τι σημαίνει «διζωνική»;

Μέσα από τις Συμφωνίες Υψηλού Επιπέδου, καθώς και από τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, είναι ξεκάθαρο ότι έγινε αποδεκτή μια ομοσπονδία που να αποτελείται από δύο περιοχές με αντίστοιχη ελληνοκυπριακή και τουρκοκυπριακή διοίκηση. Το αν αυτές οι περιοχές θα ονομάζονται επαρχίες ή πολιτείες ή άλλως πως, δεν έχει ουσιαστική σημασία στο διεθνές δίκαιο. Σημασία έχει ότι θα έχουμε δύο περιοχές με αντίστοιχη ελληνοκυπριακή και τουρκοκυπριακή διοίκηση. Αυτό εννοούμε όταν μιλούμε για διζωνικότητα και τίποτα περισσότερο.

Ο συγκεκριμένος όρος «διζωνική» δεν περιλαμβάνεται στη Συμφωνία Υψηλού Επιπέδου Μακαρίου – Ντενκτάς του 1977. Σημασία, όμως, έχει το περιεχόμενο και όχι οι οποιοσδήποτε ονομασίες. Αναφέρεται, συγκεκριμένα, στη Συμφωνία αυτή:

*«(1) Επιδιώκουμε μια ανεξάρτητη, αδέσμευτη, δικαιοδική ομοσπονδιακή Δημοκρατία.*

*(2) Το έδαφος που θα τελεί υπό την διοίκηση κάθε κοινότητας θα πρέπει να συζητηθεί υπό το φως της οικονομικής βιωσιμότητας ή παραγωγικότητας και της ιδιοκτησίας γης.*

*(3) Ζητήματα αρχών όπως της ελευθερίας διακίνησης, ελευθερίας εγκατάστασης, το δικαίωμα περιουσίας και άλλα ειδικά θέματα, είναι ανοικτά προς συζήτηση λαμβανομένης υπόψη της θεμελιώδους βάσης ενός δικαιοδικού ομοσπονδιακού συστήματος και ορισμένων πρακτικών δυσκολιών που θα μπορούσαν να εγερθούν για την τουρκοκυπριακή κοινότητα».*

Στη Συμφωνία γίνεται λόγος και για διασφάλιση της ενότητας της χώρας, όρος που απευθύνεται στην τουρκοκυπριακή πλευρά. Το ερώτημα για τη δική μας πλευρά είναι κατά πόσον δεχόμαστε τις παραγράφους 2 και 3. Αν ναι, τότε δεχόμαστε το περιεχόμενο της διζωνικής που δεν είναι άλλο από την ύπαρξη δύο ζωνών (ή πολιτειών όπως



ονομάζονται στις ΗΠΑ ή γαιών όπως ονομάζονται στη Γερμανία ή καντονίων όπως ονομάζονται στην Ελβετία ή επαρχιών όπως ονομάζονται στον Καναδά, αυτό δεν έχει ουσιαστική σημασία), καθεμιά από τις οποίες θα διοικείται από την αντίστοιχη κοινότητα.

Όσον αφορά στον όρο «διζωνική», επισημαίνεται ότι όλα τα Σχέδια του ΟΗΕ, καθώς και οι προτάσεις της ελληνοκυπριακής πλευράς του 1989, που υποβλήθηκαν μετά τις Συμφωνίες Υψηλού Επιπέδου, προνοούν ρητώς για **διζωνική ομοσπονδία όσον αφορά στην εδαφική πτυχή**, δηλαδή υιοθετούν τον όρο και του προσδίδουν το περιεχόμενο που αναφέρθηκε πιο πάνω. Το ίδιο και πληθώρα ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας. Κανένα από τα πιο πάνω Σχέδια δεν απορρίφθηκε λόγω της αναφοράς σε «διζωνική». Πιο πρόσφατα, η Συμφωνία μεταξύ των δύο κοινοτήτων, αυτή της 8ης Ιουλίου 2006, υπό τον τίτλο «Δέσμη Αρχών» προνοεί: «1. Δέσμευση για την επανένωση της Κύπρου με βάση μια διζωνική, δικοινοτική ομοσπονδία και πολιτική ισότητα, όπως καθορίζεται στα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας».

Σημειώνουμε ότι η τουρκοκυπριακή πλευρά απέρριπτε την αναφορά σε λύση ομοσπονδίας αλλά τελικά, με την επιμονή της ελληνοκυπριακής πλευράς, αναγκάστηκε να την αποδεχθεί.

### ● **Διζωνική Ομοσπονδία και βασικές ελευθερίες**

Όπως αναφέρεται πιο πάνω, η κάθε ομόσπονδη μονάδα ή πολιτεία της ομοσπονδίας θα διοικείται από την αντίστοιχη κοινότητα. Μπορεί να προβληθεί ο ισχυρισμός ότι αυτό δεν είναι αποδεκτό γιατί θα σήμαινε εθνικά αμιγείς περιοχές και κατ'επέκταση παραβίαση των βασικών ελευθεριών. Αυτή, όμως, είναι λανθασμένη προσέγγιση. Υπάρχουν τρόποι να διοικούν οι Τουρκοκύπριοι τη μια περιφέρεια και ταυτόχρονα να γίνονται σεβαστές οι βασικές ελευθερίες όλων των πολιτών. Η ελληνοκυπριακή πλευρά απορρίπτει κατηγορηματικά την προσέγγιση για εθνικά αμιγείς περιοχές και επιμένει στην ανάμειξη του πληθυσμού, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

- **Υπάρχουν τρόποι να διοικείται μια περιφέρεια από μια κοινότητα και ταυτόχρονα να έχουμε ανάμεικτο πληθυσμό;**

Σίγουρα υπάρχουν τρόποι και αυτοί συνδέονται σε μεγάλο βαθμό με τη λύση που θα δοθεί στην εδαφική πτυχή του προβλήματος. Με την επιστροφή περιοχών στις οποίες πριν το 1974 κατοικούσαν κατά κύριο λόγο Ελληνοκύπριοι, θα γίνει κατορθωτό να επιστρέψει υπό ελληνοκυπριακή διοίκηση, ο κύριος όγκος των προσφύγων. Οι υπόλοιποι θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να επιστρέψουν, αν το θελήσουν, υπό τουρκοκυπριακή διοίκηση, σε συνθήκες ασφάλειας και σεβασμού των δικαιωμάτων και ελευθεριών τους, χωρίς διάκριση. Όπως, εξάλλου, συμβαίνει και σε άλλες ομοσπονδίες.

- **Τι σημαίνει «δικοινοτική»;**

Ο όρος «δικοινοτική», όπως καθορίζεται από τον ίδιο τον ΟΗΕ, σημαίνει ότι και οι δύο κοινότητες **θα συμμετέχουν αποτελεσματικά στα όργανα και τις αποφάσεις της κεντρικής εξουσίας**. Αυτό το στοιχείο δεν είναι νέο. Περιλαμβάνεται και στο Σύνταγμα του 1960. Απομένει να καθορισθεί, μέσα από τις διαπραγματεύσεις και μέσα από την τελική συμφωνία, το συγκεκριμένο περιεχόμενο της αποτελεσματικής συμμετοχής στα όργανα εξουσίας και στις αποφάσεις της κεντρικής εξουσίας. Σε κάθε, όμως, περίπτωση δεν μπορεί οι Ελληνοκύπριοι επειδή είναι η πλειοψηφία να αποφασίζουν για όλα από μόνοι τους και να επιβάλλουν τη θέση τους. Ούτε και οι Τουρκοκύπριοι να καταχρώνται του δικαιώματος για «αποτελεσματική συμμετοχή», το οποίο σε καμιά περίπτωση δεν σημαίνει ίση αριθμητική συμμετοχή.



- **Τι σημαίνει πολιτική ισότητα και ποιος την καθορίζει;**

Η πλευρά μας στοχεύει σε λύση διζωνικής, δικαιοδικής ομοσπονδίας με πολιτική ισότητα όπως ορίζεται στα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας. Σε ένα κράτος με μία και μόνη κυριαρχία, μία και μόνη ιθαγένεια, μία και μόνη διεθνή προσωπικότητα. Η διευκρίνιση για πολιτική ισότητα όπως αυτή ορίζεται στα ψηφίσματα του ΟΗΕ, είναι απαραίτητη γιατί η Τουρκία και η τουρκοκυπριακή ηγεσία προσδίδουν στον όρο το περιεχόμενο που τους βολεύει. Δηλαδή, υπονοούν την ισότητα δύο κρατών και μιλούν σχεδόν για πλήρη αριθμητική ισότητα σε όλα.

Τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών ξεκαθαρίζουν ότι με τον όρο πολιτική ισότητα δεν εννοούν ισότητα δύο κρατών, ούτε και αριθμητική ισότητα σε όλα τα επίπεδα της εξουσίας. Τονίζουν το στοιχείο της αποτελεσματικής συμμετοχής στην εξουσία και στη λήψη των αποφάσεων. Πουθενά δεν προσδίδεται περιεχόμενο που να αφίσταται της θεμελιώδους θέσης αρχής ότι η λύση θα προνοεί τη μετεξέλιξη του ενιαίου κράτους σε ομοσπονδιακό. Εξάλλου, η απόπειρα δημιουργίας δεύτερου κράτους στην Κύπρο έχει καταδικαστεί με βάση το διεθνές δίκαιο τόσο από τον ΟΗΕ όσο και από άλλους διεθνείς οργανισμούς.

- **Καταμερισμός αρμοδιοτήτων μεταξύ Ομοσπονδίας και περιφερειών**

Ένα από τα πιο βασικά ζητήματα της ομοσπονδίας είναι ο καταμερισμός των αρμοδιοτήτων μεταξύ ομοσπονδίας και περιφερειών. Στη διεθνή πρακτική συναντούμε διάφορους τρόπους καταμερισμού αρμοδιοτήτων. Στην κεντρική εξουσία δίνονται οι σημαντικές εκείνες αρμοδιότητες, που αφορούν στην ομοσπονδία ως σύνολο και εξασφαλίζουν την ενότητα του κράτους. Συνήθως, αυτές οι αρμοδιότητες είναι: εξωτερικές σχέσεις, άμυνα, ασφάλεια, δημοσιονομικές υποθέσεις, τηλεπικοινωνίες, εμπόριο, έμμεση φορολογία, επίλυση των διαφορών ανάμεσα στην ομοσπονδία και τις περιφέρειες, όπως και ανάμεσα στις ίδιες τις περιφέρειες.

Οι αρμοδιότητες που δίνονται στις περιφέρειες αφορούν, κυρίως, σε ζητήματα που έχουν σχέση με αυτές και όχι με την ομοσπονδία ως σύνολο. Αυτά τα ζητήματα είναι για παράδειγμα: όργανα τοπικής διοίκησης και αυτοδιοίκησης, τοπική αστυνομία, προστασία του τοπικού περιβάλλοντος, πολιτιστικά θέματα, παιδεία, οργάνωση των τοπικών δικαστηρίων μέσα στα πλαίσια των αρχών που καθορίζουν τα κεντρικά δικαστήρια κ.ά.

- **Απαραίτητο στοιχείο: ο διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων και η ισότητα των επαρχιών**

Απαραίτητο στοιχείο κάθε ομοσπονδιακού συστήματος είναι ο διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων. Ανεξάρτητα από τον τρόπο διαχωρισμού τους, παντού και χωρίς εξαίρεση, οι αρμοδιότητες των επαρχιών είναι ακριβώς οι ίδιες. Και εμείς εδώ στην Κύπρο δεν πρόκειται να πρωτοτυπήσουμε. Οι εξουσίες και αρμοδιότητες που θα αφήνει το κεντρικό σύνταγμα στις επαρχίες θα είναι ακριβώς οι ίδιες. Αναντίρρητα, λοιπόν, η ισότητα των επαρχιών στα πλαίσια του ομοσπονδιακού κράτους είναι δεδομένη.

Η ισότητα των επαρχιών αναλύθηκε στις ομόφωνες προτάσεις του Εθνικού Συμβουλίου του 1989. Μέσα από την ισότητα των δύο επαρχιών, θα εκφράζεται και η ισότητα των δύο κοινοτήτων. Όσον αφορά στην ισότητα γλωσσών, θρησκείας, παραδόσεων, κ.ο.κ., που δεν αμφισβητείται από κανένα, αυτή δεν συνιστά τίποτε άλλο από μια ακόμη έκφραση της ισότητας των κοινοτήτων.



## **Κοιτάζουμε μπροστά**

*Είναι φυσικό, μετά την παρέλευση τόσων χρόνων από την τουρκική εισβολή και τον ντε φάκτο διαμελισμό του νησιού μας, να διακατέχεται ο λαός από κάποιες ανησυχίες, ίσως και φοβίες σε σχέση με τα χαρακτηριστικά της λύσης με βάση την οποία θα επανενωθεί η Κύπρος.*

*Οι δεκαετίες που παρήλθαν από τότε που οι δύο κοινότητες ζούσαν αρμονικά σε όλη την επικράτεια της Κύπρου καθώς και η ελάχιστη επαφή και επικοινωνία μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων κατά το διάστημα αυτό, δημιούργησαν, μεταξύ άλλων, κάποια επιφυλακτικότητα. Μια σωστή λύση θα δώσει νέα ώθηση στο κράτος και το λαό μας και θα επιτρέψει να προχωρήσουμε μπροστά, αφήνοντας πίσω τα πολλά και σοβαρά προβλήματα του παρελθόντος, ώστε να οικοδομήσουμε, επιτέλους, ένα ευτυχισμένο μέλλον για μας και τα παιδιά μας.*



Γ.Τ.Π. 3/2010 - 200.000  
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών  
Κυπριακή Δημοκρατία

Εκτύπωση: Τυπογραφείο Κυπριακής Δημοκρατίας